

Anotace

Smyslem této bakalářské práce je seznámit veřejnost nejenom se základní terminologií v oblasti insolvenčního zákona a exekučního řízení, ale zvýšit její povědomí, jak stoupající tendence zadluženosti fyzických osob (zaměstnanců) zatěžuje zaměstnavatele. Exekuční tituly nesmí být opomenuty, protože tvoří základ celého procesu a tvoří převážnou část finančních nákladů podniku na zpracování.

Práce je rozdělena na čtyři části. První část je teoretická, ve které budou vysvětleny základní pojmy „exekuční příkaz, exekutor, insolvenční zákon, insolvenční rejstřík, insolvenční správce, insolvenční řízení, institut osobního bankrotu“. V druhé části je popsáno plnění zákonných povinností zaměstnavatelem v insolvenčním řízení zaměstnance. Třetí část je věnována finančním dopadům na podnik se zaměstnanci v insolvenci a exekuci. Čtvrtá závěrečná část zhodnotí získané poznatky.

Klíčová slova

Insolvenční zákon, insolvenční řízení, insolvenční správce, insolvenční návrh, insolvenční soud, majetková podstata, úpadek, oddlužení, exekuce, exekuční nařízení.

Annotation

Insolvency Law, the Institute of personal bankruptcy and execution

The aim of this bachelor thesis is to introduce to the public with the basic terminology in the field of insolvency law and enforcement proceedings, but also to increase public's awareness of the increasing tendency of indebtedness of natural persons (employess) to the employer. Execution titles must not be omitted, because they form the basis of the process and constitute a major part of the company's financial cost for processing.

The thesis is divided into four parts. The first part is theoretical and explains the basic terms like "execution order, executor, insolvency law, insolvency register, insolvency administrator, insolvency proceedings, institute of personal bankruptcy". The second part describes the fulfillment of legal obligations by the employer in the insolvency proceedings of the employee. The third part deals with financial implications for the enterprise with employees in insolvency and execution. The final part will evaluate the acquired knowledges.

Key Words

Insolvency law, insolvency proceedings, insolvency administrator, insolvency petition, insolvency court, property, bankruptcy, debt relief, execution, enforcement order.

Obsah

Seznam obrázků.....	8
Seznam tabulek.....	9
Seznam zkratk.....	10
Úvod do problematiky a stanovení cíle.....	11
1. Historie vývoje úpadkového práva, vysvětlení pojmů a rozdílů mezi nimi	13
1.1 Insolvenční zákon	17
1.2 Insolvenční návrh	18
1.3 Insolvenční řízení.....	19
1.4 Insolvenční soud	20
1.5 Insolvenční správce	21
1.5.1 Předběžný správce	22
1.5.2 Oddělený insolvenční správce.....	22
1.5.3 Odvolání proti ustanovení insolvenčního správce.....	23
1.6 Insolvenční rejstřík	23
1.7 Úpadek	23
1.8 Proloužení	24
1.9 Majetková podstata.....	24
1.9.1 Příklady majetku, který tvoří součást majetkové podstaty:	24
1.9.2 Příklady majetku, které nejsou součástí majetkové podstaty:	25
1.9.3 Nakládání s majetkovou podstatou.....	25
1.10 Exekutor	26
1.11 Exekuce	26
1.12 Exekuční titul.....	26
1.13 Přehled vývoje počtu insolvenčních návrhů a schválených oddlužení	29
1.14 Výpočet srážek.....	31
2. Finanční dopady na podnik v rámci plnění povinností vyplývajících z insolvenčního zákona v ČR.....	33
3. Závěr	38
Soupis bibliografických citací.....	41
Bibliografie	43
Seznam příloh	45

Seznam obrázků

Obrázek 1: Výpočet nezabavitelných částek v roce 2016 - 2017	31
--	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Vývoj insolvenčních návrhů v letech 2008 - 2016.....	29
Tabulka 2: Insolvenční návrhy v ČR v letech 2014 - 2016.....	30
Tabulka 3: Přehled sledovaných hodnot Podnik A	34
Tabulka 4: Přehled sledovaných hodnot Podnik B.....	35
Tabulka 5: Vyčíslení poměru nákladů Podnik A	35
Tabulka 6: Vyčíslení poměru nákladů Podnik B.....	36

Seznam zkratk

ČR	Česká republika
EU	Evropská Unie
IZ	Insolvenční zákon
TUL	Technická univerzita v Liberci

Úvod do problematiky a stanovení cíle

Téma insolvenční zákon, institut osobního bankrotu a exekuce – potažmo celé úpadkové právo je v současné době velmi aktuální a velmi důležité nejen pro právnické osoby, fyzické osoby podnikatele, ale i pro fyzické osoby nepodnikatele. Úpadkové právo zde bude zaměřeno na fyzickou osobu nepodnikatele. Fyzická osoba nepodnikatel je v dnešní době nejvíce zkoušena širokou nabídkou poskytovaných služeb bankovních i nebankovních subjektů. Všechny tyto subjekty mají jedno společné, a to je způsob marketingové reklamy a nabídky, která spoléhá na nižší finanční gramotnost veřejnosti.

Fyzické osoby nepodnikatelé mající nízké příjmy se dostávají do problémů splácet své závazky v důsledku nečekané těžké životní situace (např. v minulých měsících přišli o zaměstnání nebo byli delší čas v pracovní neschopnosti). V domnění rychlého vyřešení problému splátkového deficitu využívají nabídky finančního produktu bankovních i nebankovních institucí. Ve většině případů je tímto nezodpovědným chováním nastartován koloběh neschopnosti splácet své závazky. Věřitelé se nejprve snaží prostřednictvím výzvy s vyčíslením dlužné částky upozornit dlužníka na možnost nárůstu úroků z prodlení a donutit ho ke splacení závazku. Pokud dlužník nereaguje, je nucen věřitel přistoupit z důvodu vydobytí pohledávky k podání návrhu na exekuci, případně návrhu na insolvenční řízení k místně příslušnému soudu. Soud postupuje v souladu se zákonem o úpadku a způsobech jeho řešení dle zákona č. 182/2006 Sb. (insolvenční zákon). Dlužník by mohl této situaci předejít, kdyby včas komunikoval se svými věřiteli – o možnosti dohody na novém splátkovém kalendáři na dlužnou částku.

Jako zaměstnavatel se setkávám téměř denně s problémy zaměstnanců, kteří se dostali do kolotoče zadluženosti. Neúměrné množství nesplacených závazků vede k vystavení desítek exekučních příkazů. Někteří rezignovali na splácení, jelikož zjistili, že při výdělku minimální výše mzdy a péči o nezaopatřené děti, jim žádná instituce nic odebrat nemůže. Většina nedisponuje žádným majetkem a náklady na bydlení jim pomáhá dotovat stát formou sociálních dávek. U těchto lidí vyvstává otázka, kde pochybil systém centrálního registru dlužníků, aby se při další žádosti o půjčku (popřípadě nákupu na splátky) nedošlo k dalšímu zadlužování. Přiznávám, že se jedná o osoby s nižším vzděláním a nižší finanční

gramotností. Jsou mezi nimi tací, kteří tuto situaci zkusí řešit návrhem o insolvenční řízení a institutem osobního bankrotu. Rozhodnutí o insolvenčním řízení a posléze úpadku, docílí velmi málo fyzických osob – nepodnikatelů. Po celý čas návrhu o insolvenční řízení a rozhodnutí schválení komunikuje s dotčenými orgány a úředníky nejenom fyzická osoba (zaměstnanec), ale tuto povinnost má i zaměstnavatel. Povinnost odpovědět na každou výzvu v zákonném termínu nadmíru zatěžuje účetní středisko podniku.

Hlavním cílem bakalářské práce bude srozumitelnou formou vysvětlit veřejnosti odborné pojmy často používané v insolvenčním zákoně, a to především při řešení úpadku fyzické osoby nepodnikatele a na příkladu osloveného podniku ukázat výši finančního dopadu na podnik spojeného se zadlužeností kmenových zaměstnanců.

Práce bude rozdělena do několika částí. První část bude věnována stručnému objasnění historického vývoje úpadkového zákona po současnost, způsobům řešení úpadku a zároveň v této části budou vysvětleny vybrané základní pojmy řešené problematiky.

V druhé části bude rozebrána problematika plnění povinností vyplývajících ze zákona podle insolvenčního zákona ze strany zaměstnavatele a zaměstnance. V této části bude na konkrétním případě dlužníka vysvětlen postup insolvence, zákonné povinnosti účastníků řízení, především dlužníka, insolvenčního správce a zaměstnavatele dlužníka. Bude proveden ukázkový příklad výpočtu srážek ze mzdy dlužníka. Zároveň pro ucelenější představu vývoje počtu insolvencí a oddlužení fyzických osob (nepodnikatelů) budou použita statistická data. Exekuční tituly budou v této práci rozebírány jen okrajově, především po stránce výpočtu srážek a nákladů podniku. Vysokým počtem exekucí dochází k tzv. předlužení a jejich nesplácení může vést k úpadku dlužníka.

Ve třetí části práce se pokusím seznámit veřejnost s problémy na straně zaměstnavatele dlužníka. Jedná se o časovou náročnost při plnění zákonných povinností a s tím související finanční náklady. Vyčísleny budou dopady na podnik, které nevznikly činností podniku, ale zadlužením zaměstnance.

Poslední část práce bude věnována zhodnocení získaných výsledků a komentáři k jejich vypovídající schopnosti.

1. Historie vývoje úpadkového práva, vysvětlení pojmů a rozdílů mezi nimi

Pojem úpadek nebo konkurs je v naší společnosti řešen již před vznikem Československé republiky.

Z historie vývoje Československé republiky je známo, že roku 1918 byl převzat recepčním zákonem č. 11/1918 do československého právního řádu rakouský konkursní řád z roku 1914 včetně uherského konkursního řádu a vyrovnávacích řádů. Staly se základem československého právního řádu až do přijetí zákona č. 64/1931 Sb., který nabyl účinnosti dne 1.8.1931. Tento zákon řeší řady konkursní, vyrovnávací a odpůrcí. Zároveň řešil zavedení jednotné právní úpravy na celém území republiky. Dne 1.1.1951 vešel v účinnost zákon č. 142/1950 Sb. (nový občanský soudní řád), ten zavedl institut nového exekučního prostředku, takzvanou exekuční likvidaci (dlužníkovi byl prodán celý jeho majetek). V roce 1991 byl vydán zákon č. 328/91 Sb., o konkursu a vyrovnání, inspirací mu byl zákon č. 64/1931.

Od schválení tohoto zákona proběhlo několika novelami, které vyústily v potřebu vypracovat zákon nový. Na novém zákonu o úpadku začalo pracovat Ministerstvo spravedlnosti ČR již v roce 2002. Zpracovalo základní koncepci právní úpravy úpadkového řízení. Po mnoha diskuzích nakonec v roce 2006 vláda ČR zcela novou právní úpravu přijala – zákon č.182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Tato verze zákona vešla v účinnost 1.1.2008. V září 2013 byl schválen zákon č. 294/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb. o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb. o insolvenčních správcích – ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon má pomoci regulovat exekuce a zjednodušit osobní bankroty.

Úpadek nebo hrozící úpadek může být řešen několika způsoby viz § 4, odst. 1 IZ. Hlavní způsoby řešení úpadku jsou¹:

- **Konkurs** – tento způsob může využít, kterýkoliv dlužník.
- **Oddlužení** – tento způsob je pouze pro fyzickou osobu nepodnikatele
- **Reorganizací** – tento způsob je pouze pro podnikatelské subjekty
- **Zvláštní způsobem** – tento způsob je pouze pro zákonem stanovené případy
- **Moratorium** – jeho podstatou je v na nezbytně nutnou dobu ochránit dlužníka před věřiteli, aby měl možnost „*překonání úpadku nebo hrozícího úpadku vlastními silami*“.² Po dobu moratoria nesmí insolvenční soud vydat rozhodnutí o úpadku.

Hlavním tématem pro tuto práci je oddlužení – tzv. osobní bankrot. Jak je výše uvedeno, tento způsob řešení úpadku je určen pro fyzické osoby nepodnikatele. Fyzická osoba nepodnikatel může řešit úpadek i dalším způsobem – konkursem.

Než bude uveden příklad úpadku fyzické osoby nepodnikatele, je důležité vysvětlit rozdíl mezi možnými způsoby – konkursem a oddlužením. Oddlužení a konkurs jsou dva různé způsoby řešení úpadku.

Konkurs je způsobem všeobecným a oddlužení speciálním, zvláštním. Hlavní rozdíl je spatřován v tom, že v konkursu disponuje s majetkem dlužníka insolvenční správce. Majetek (majetkovou podstatu) dlužníka musí insolvenční správce zpeněžit za účelem uspokojení pohledávek věřitelů. Jak uvedl Landa M. „*podstatou konkursu je tedy zpeněžení majetkové podstaty*“.³ Po skončení konkursu neuspokojené závazky nezanikají.

¹ LANDA, Martin. Ekonomika insolvenčního řízení. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 26-27 s. ISBN 978-80-7418-031-6.

² LANDA, Martin. Ekonomika insolvenčního řízení. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 27 s. ISBN 978-80-7418-031-6.

³ LANDA, Martin. Ekonomika insolvenčního řízení. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 29 s. ISBN 978-80-7418-031-6.

Dlužník je povinen zbylé závazky hradit do kompletního splacení dlužné částky. Insolvenční návrh na konkurs může podat věřitel i dlužník. V některých případech soud rozhodne o prohlášení konkursu nepatrného.

Nepatrný konkurs je možné vyhlásit na fyzickou osobu nepodnikatele nebo na fyzickou osobu podnikatele jehož celkový obrat nesmí přesáhnout 2 000 000,- Kč a další podmínky uvedené v § 314 IZ. Tento způsob úpadku je zvolen za účelem docílení celkové úspory nákladů (zrychlené jednání). Nepatrný konkurs je použit v případě, pokud nelze připustit formu řešení úpadku oddlužením.

Naopak **oddlužení** je možné navrhnout pouze samotným dlužníkem, a to fyzickou osobou nepodnikatelem. V IZ konkrétně v § 398 jsou uvedeny dva základní způsoby řešení oddlužení:

- **Zpeněžení majetkové podstaty**
- **Plněním splátkového kalendáře**

V prvním případě se postupuje jako u konkursu, tedy zpeněžením majetkové podstaty. Majetek, který ale „*dlužník nabyt v průběhu insolvenčního řízení poté, co nastaly účinky schválení oddlužení*“⁴, se nezahrnuje do majetkové podstaty. Věřitelé se musí dohodnout s dlužníkem na výši plnění, ta nesmí být vyšší než 30 % z dlužné částky. Zpeněžení je provedeno insolvenčním správcem. Pokud dlužník není schopen splatit dluh zpeněžením majetkové podstaty a oddlužením, je na něj prohlášen konkurs.

Oddlužení plněním splátkového kalendáře, jenž je daleko častější způsob, má dlužník povinnost po dobu nejdéle pěti let hradit všem přihlášeným a „*nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí*“

⁴ LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 31 s. ISBN 978-80-7418-031-6.

nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky“.⁵ Dlužník navrhuje na základě rozhodnutí insolvenčního soudu poměr a pořadí uspokojení věřitelů. Podmínkou pro oddlužení není jenom dodržení splátkového kalendáře, ale i splatit minimálně 30 % dlužné částky. Po úspěšném ukončení oddlužení je dlužník zbaven povinnosti uhradit nesplacené či nepřihlášené pohledávky všech věřitelů.

Pro pochopení je důležité také vysvětlit odlišnost exekuce od insolvence. Exekuce řeší pouze jednu pohledávku jednoho věřitele, kdežto insolvence řeší pohledávky vůči dlužníkovi všech věřitelů.

Příklad řešení způsobu úpadku fyzické osoby nepodnikatele⁶ (zaměstnanec jednoho z podniků, které jsou součástí šetření finančních dopadů v souvislosti s plněním zákonných povinností):

- Věřitel podal na dlužníka k příslušnému soudu insolvenční návrh.
- Krajský soud rozhodl o insolvenčním návrhu věřitele způsobem, že nechal zjistit úpadek dlužníka. Vyhlásil na majetek dlužníka vzhledem k výši pohledávek a typu dlužníka nepatrný konkurs. Ustanovil insolvenčního správce. Zároveň insolvenční soud uložil povinnost věřiteli zaplatit zálohu na náklady IŘ ve výši 50 000,- Kč.
- Insolvenční soud odůvodnil své rozhodnutí o řešení úpadku dlužníka dle ust. § 314 odst. 1 písm. a) IZ o nepatrném konkursu místo oddlužením, takto: *„Dlužnice je nepodnikající fyzická osoba a ve stanovené lhůtě, přestože byla soudem řádně poučena ve smyslu ust. § 390 odst. 1 IZ o možnosti podat ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení insolvenčního návrhu věřitele návrh na povolení oddlužení, nepodala návrh na povolení oddlužení.“⁷*

⁵ LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: KEY Publishing, 2009. 31 s. ISBN 978-80-7418-031-6.

⁶ Usnesení Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci KSLB 76 INS 14080/2011

⁷ Usnesení Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci KSLB 76 INS 14080/2011

1.1 Insolvenční zákon

*„Právní úprava insolvenčního zákona se zaměřuje na řešení majetkových poměrů dlužníka v celé jejich šíři. Řešením úpadku a hrozícího úpadku dlužníka je dotčena celá majetková oblast dlužníka a za podmínek stanovených tímto zákonem částečně i majetek ve vlastnictví třetích osob“.*⁸

Insolvenční zákon je hlavním a jediným záchranným nástrojem pro dlužníky. Umožňuje jim řešit úpadek, popřípadě hrozící úpadek a do budoucna při splnění zákonem daných podmínek i celkové oddlužení.

Společnost se neustále mění a vyvíjí, a proto je nutné doplňovat zákon o řešení nových situací. Změny zajišťuje novela zákona. V současné době má Ministerstvo spravedlnosti ČR připravenou novelu IZ, jehož pomocí by měly být vyřešeny především nedostatky v oblasti exekucí a osobních bankrotů. Vysvětlení Ministerstva spravedlnosti ČR, proč IZ novelu potřebuje, uvádí advokátní kancelář Kučera & Associates v publikovaném článku z června 2016 hned v úvodní části: *„smyslem novely je omezit podvodné společnosti, které se zabývají oddlužením a profitují z nezáviděníhodné situace dlužníka, vyloučit šikanózní insolvenční návrhy a celkově zprůhlednit insolvenční řízení“*⁹.

Ve veřejně dostupných diskusích vyslovili odborníci své obavy. V článku z října 2015 bylo poukázáno na problém spojený se zmíněnou novelou zákona. Pokud by novela byla schválena, nemohl by např. dlužník podat návrh na insolvenční řízení osobně, ale byl by povinen

⁸ KOZÁK, Jan, Alexander DADAM, Lukáš PACHL. Insolvenční zákon a předpisy související. Komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. 1 s. ISBN 978-80-7552-135-4.

⁹ Kučera & Associates Advokátní Kancelář. 2016. Novela insolvenčního zákona. [online]. 2016 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <http://www.kuceralegal.cz/blog/2016/06/27/novela-insolvenčního-zákona/>

mít právního zástupce. Následkem by byla další finanční zátěž na již tak zadluženou fyzickou osobu.¹⁰

Pro zahájení procesu oddlužení fyzické osoby nepodnikatele je rozhodující podání návrhu na insolvenční řízení.

1.2 Insolvenční návrh

Insolvenční návrh je oprávněn podat dlužník, ale také věřitel dlužníka. Návrh na zahájení insolvenčního řízení je důležité adresovat místně příslušnému insolvenčnímu soudu.

Místně příslušný soud stanoví navrhovateli (pokud je navrhovatelem věřitel) zaplatit zálohu ve výši 50000,- Kč. Tato záloha je později využita k pokrytí nákladů spojených s insolvenčním řízením (především na odměnu insolvenčního správce). Věřitel by měl mít pohledávky vůči dlužníkovi minimálně 3 měsíce po splatnosti. V případě, že je podán insolvenční návrh dlužníkem fyzickou osobou nepodnikatelem, je navrhovatel povinen spolu s návrhem podat i návrh na povolení oddlužení. Současně k návrhu na povolení oddlužení je nutné přiložit přílohy:

- kompletní seznam majetku jehož je vlastníkem
- seznam závazků – musí obsahovat jmenovitě věřitele včetně výše závazku
- listiny dokládající dlužníkovy příjmy – příjmy se dokládají za poslední 3 roky (formou mzdových listů, potvrzení o příjmech ze zaměstnání, popř. kopie daňových přiznání a samozřejmě i bankovní výpis z účtu).
- výpis z rejstříku trestů

¹⁰ STOPDLUHUM.CZ. 2015. Absurdní novela insolvenčního zákona. [online]. 2015 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <http://www.stopdluhum.cz/absurdni-novela-insolvencniho-zakona-2015/>

Soud při obdržení insolvenčního návrhu je povinen zkontrolovat administrativní náležitosti a neshledá-li pochybení, přijme návrh, zahájí insolvenční řízení a ustanoví předběžného správce.

1.3 Insolvenční řízení

Insolvenční řízení je zahájeno podáním insolvenčního návrhu. Předmětem tohoto řízení je samotný úpadek dlužníka nebo hrozící úpadek. Insolvenční řízení a insolvenční soud řeší způsob řešení úpadku dlužníka. Vždy je nutné mít na mysli povahu prováděného úkonu v insolvenčním řízení, aby odpovídala cílům a smyslu insolvenčního řízení.

Při insolvenčním řízení je důležité dodržovat především tyto zásady insolvenčního řízení:

„a, insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů;

b, věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti;

c, nestanoví-li tento zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce;

d, věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.“¹¹

¹¹ KOZÁK, Jan, Alexander DADAM, Lukáš PACHL. Insolvenční zákon a předpisy související. Komentář. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. 23-24 s. ISBN 978-80-7552-135-4.

V úvodní části řízení musí předběžný správce shromáždit a vyčíslit majetkovou podstatu, komunikovat s věřiteli a vyčíslit jejich pohledávky. Vše připravit jako podklad pro insolvenční soud.

V rámci EU vešla v platnost v lednu 2015 nová úprava Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/848 o insolvenčním nařízení, která nezavádí jednotné insolvenční řízení pro všechny státy Evropské unie. Toto insolvenční nařízení a jeho účinky podléhají národní úpravě insolvenčního práva a předpisům důležitých pro fungování společného trhu v EU.

V EU platí, že účinky insolvenčního nařízení se řídí, pokud není stanoveno jinak, právem státu, v němž je zahájeno řízení „*Das Insolvenzverfahren und seine Wirkungen unterliegen, soweit nichts anderes bestimmt ist, dem Recht des Staats, in dem das Verfahren eröffnet worden ist, §335 InsO.*“¹²

1.4 Insolvenční soud

„*Insolvenční soud je soud, u kterého probíhá insolvenční řízení.*“¹³

V případě prvního stupně je vždy soud u Krajského soudu. Jelikož je tato práce zaměřena na fyzické osoby nepodnikatele, bude zmíněna pouze informace pro tento typ fyzické osoby. Insolvenční řízení bude přiděleno místně příslušnému krajskému soudu, v jehož obvodu má dlužník trvalé bydliště.

Insolvenční soud určí na základě výběru z insolvenčního rejstříku insolvenčního správce.

¹² BICHLMEIER, Wilhelm, Andrej Wroblewski. Das Insolvenzhandbuch für die Praxis. Frankfurt am Main: Bund-Verlag, 2015. 58 s. EAN: 9783766364418.

¹³ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele. Praha: LINDE, 2009. 14 s. ISBN 978-80-7201-780-5

1.5 Insolvenční správce

Při rozhodnutí o úpadku je určena pro každé insolvenční řízení osoba insolvenčního správce. Konkrétního insolvenčního správce určuje předseda insolvenčního soudu. Insolvenční správce je povinen plnit povinnosti uložené insolvenčním zákonem, zvláštními předpisy, popřípadě rozhodnutím insolvenčního soudu. Zároveň z výkonu své funkce je odpovědný za škodu vzniklou v důsledku porušení povinností ze strany insolvenčního správce dlužníkovi, věřitelům dlužníka a všem účastníkům insolvenčního řízení.

Funkci insolvenčního správce má možnost vykonávat osoba s oprávněním. Ve většině případech se jedná o veřejnou obchodní společnost. Insolvenčním správcem může být i fyzická nebo právnická osoba, která vlastní oprávnění. Oprávnění je možné získat pouze po ukončení magisterského studia práv a složení speciální zkoušky z insolvenčního zákona. Povolení vydává Ministerstvo spravedlnosti ČR.

Insolvenčním správcem se stává ve většině případů předběžný správce. Jmenování do funkce insolvenčního správce je možné odmítnout jen z vážných důvodů. Za vážné důvody se považují například závažné zdravotní problémy nebo osobní problémy jmenované osoby, příliš velká vytíženost v jiných insolvenčních řízeních. Forma odmítnutí je vždy písemná a musí obsahovat přesnou specifikaci důvodů odmítnutí. Insolvenční soud je povinen specifikované důvody prověřit, zdali jsou oprávněné. Zjistí-li insolvenční soud, že se jedná o spekulaci a shledá odůvodnění odmítnutí za neoprávněné, měl by insolvenční soud vůči insolvenčnímu správci vyvodit sankční postih. Mezi nejčastější druh postihu patří uložení pokuty a to dle §81 zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) zákona č. 182/2006 Sb.

Možnost odvolat insolvenčního správce mají věřitelé, a to na první schůzi věřitelů před vydáním rozhodnutí. Věřitelé většinou odvolávají správce (na základě hlasování) z důvodu střetu zájmu (podezření na zvýhodnění některého z věřitelů). Po odvolání musí navrhnout nového insolvenčního správce.

1.5.1 Předběžný správce

Je osoba vybraná ze seznamu insolvenčních správců a ustanovená v úvodní části insolvenčního řízení, než je rozhodnuto o úpadku dlužníka. Jeho základním úkolem je *„zajistit majetek tvořící majetkovou podstatu, přezkoumat dlužníkovu účetnictví, případně činit za dlužníka dispozice s majetkovou podstatou, přezkoumat dlužníkovu účetnictví, případně činit za dlužníka dispozice s majetkovou podstatou v rozsahu, ve kterém byl dlužník rozhodnutím insolvenčního soudu v těchto dispozicích omezen.“*¹⁴

V případě, že budou shledány důvody o úpadku dlužníka jako oprávněné a je vydáno rozhodnutí o úpadku, je předběžný správce ve většině případů jmenován správcem insolvenčním.

Zákon zná také další druh insolvenčního správce pro výkon oddlužení, a to odděleného insolvenčního správce.

1.5.2 Oddělený insolvenční správce

V některých případech nastane situace, kdy přidělený insolvenční správce má (osobní nebo pracovní) poměr s některými věřiteli, popřípadě se zástupci věřitelů. Pro zachování nestrannosti je insolvenční správce z některých úkonů s těmito věřiteli vyloučen a v těchto úkonech bývá nahrazen odděleným insolvenčním správcem. Oddělený insolvenční správce je po ustanovení do funkce povinen přezkoumat pravost, výši, ale také pořadí přihlášených pohledávek.

¹⁴ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele. Praha: LINDE, 2009. 21 s. ISBN 978-80-7201-780-5.

1.5.3 Odvolání proti ustanovení insolvenčního správce

„V průběhu insolvenčního řízení jsou věřitelé oprávněni na první schůzi věřitelů konané po přezkumném jednání hlasováním takto ustanoveného insolvenčního správce odvolat a usnést se na ustanovení insolvenčního správce nového.“¹⁵

1.6 Insolvenční rejstřík

Jedná se o elektronický informační systém veřejné správy, ve kterém jsou shromážděna data všech dlužníků, seznam insolvenčních správců a v digitalizované formě soupis insolvenčních spisů. Insolvenční rejstřík je veřejně přístupný na internetové adrese www.insolvencizakon.cz. Správcem tohoto systému je Ministerstvo spravedlnosti ČR.

Tento veřejný systém umožňuje věřitelům rychleji reagovat na vyhlášená insolvenční řízení a přihlásit své pohledávky vůči dlužníkovi.

Insolvenční rejstřík obsahuje také seznam dlužníků, u jehož jména je poznámka, zda se jedná o insolvenční návrh nebo insolvenční řízení, popřípadě insolvenční rozhodnutí.

1.7 Úpadek

Úpadek (označován často názvem bankrot) je stav, kdy dlužník není schopen plnit své závazky. Abychom mohli mluvit o úpadku dlužníka je nutné splnit základní podmínky:

- dlužník musí mít více věřitelů

¹⁵ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele. Praha: LINDE, 2009. 15 s. ISBN 978-80-7201-780-5.

- dlužník není schopen platit své závazky („*musí se jednat o objektivní neschopnost nikoli pouze o neochotu plnit*“¹⁶).
- Dlužník je v platební neshopnosti – tzn., že neplní své peněžité závazky nebo jejich větší část déle než 3 měsíce po stanovené splatnosti
- dlužníka peněžité závazky (jenž není schopen splácet) jsou déle jak 30 dnů po lhůtě splatnosti.

Dlužník nikoli věřitel může podat návrh na insolvenční řízení i v případě hrozícího úpadku za podmínky, že „*není schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků*“¹⁷.

1.8 Předlužení

Předlužením se míní, má-li dlužník více věřitelů a souhrn všech jeho závazků je vyšší než hodnota jeho majetku.

1.9 Majetková podstata

Tvoří ji majetek, který dlužník vlastnil v době zahájení insolvenčního řízení (v případě, že návrh na insolvenční řízení podal dlužník). Pokud podá návrh věřitel, tvoří majetkovou podstatu majetek ke dni vydání rozhodnutí o úpadku dlužníka.

1.9.1 Příklady majetku, který tvoří součást majetkové podstaty:

- Spoluvlastnické podíly na majetku

¹⁶ BUSINESSINFO. 2017. Insolvence – úpadek a jeho řešení. [online]. 2017 [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvence-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi-51182.html#!>

¹⁷ BUSINESSINFO. 2017. Insolvence – úpadek a jeho řešení. [online]. 2017 [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvence-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi-51182.html#!>

- Společné jmění manželů
- Část zabavitelné mzdy dlužníka

1.9.2 Příklady majetku, které nejsou součástí majetkové podstaty:

Jedná se o majetek, který nelze postihnout výkonem rozhodnutí nebo exekucí. Mezi tento majetek patří běžné oděvní součásti, obvyklé vybavení domácnosti, snubní prsten, finanční hotovost do výše 1000,- Kč.

1.9.3 Nakládání s majetkovou podstatou

„Nakládání s majetkovou podstatou se rozumí zejména právní úkony, které se týkají majetku náležejícího do majetkové podstaty, rozhodování o výrobních, provozních a obchodních záležitostech provozovaného podniku, výkon práv a povinností zaměstnavatele ohledně zaměstnanců dlužníka, plnění povinností podle předpisů o daních, o sociálním zabezpečení a veřejném zdravotním pojištění, vedení účetnictví apod.“¹⁸

Protože budou v druhé části řešeny srážky a povinnosti zaměstnavatele vyplývající z nařízení exekutorů a insolvenčních správců, považuji za vhodné stručně vysvětlit pojmy jako je exekutor, exekuce a exekuční titul. Exekuce jsou začleněny do okruhu zatížení zaměstnavatele (podniku), protože se jedná také o pohledávky věřitelů vůči dlužníkovi (zaměstnanci podniku) a tvoří zásadní část finančních nákladů podniku vzhledem k plnění povinností zákona.

¹⁸ MARŠÍKOVÁ, Jolana. Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele. Praha: LINDE, 2009. 17 s. ISBN 978-80-7201-780-5

1.10 Exekutor

Oficiální název funkce je soudní exekutor. Exekutor je osoba s vysokoškolským právním vzděláním, která získala exekutorskou zkoušku, byl jmenován do funkce ministerstvem spravedlnosti ČR. Na základě exekučního řádu zajišťuje exekutor provádění exekuce.

1.11 Exekuce

Pojem exekuce je možné vysvětlit jako výkon rozhodnutí na základě výroku soudu a vydaného exekučního titulu.

*„Exekuce k vymožení peněžité pohledávky (peněžitého plnění) se vede na jednotlivé majetkové předměty povinného. Je tedy exekucí reálnou. Exekucí se má docílit v tomto případě zpeněžení jednotlivých majetkových předmětů povinného a z docíleného výtěžku má být oprávněný nuceně uspokojen.“*¹⁹

Do exekuce je začleněn všechen majetek dlužníka k uspokojení pohledávek v rámci movité věci i nemovitosti, právo na mzdu a další příjmy na úrovni mzdy. Pro představu je v příloze A ukázka formuláře exekučního návrhu.

1.12 Exekuční titul

Listina vydaná oprávněným orgánem pro exekuci, má předepsanou formu a musí splňovat určité formální náležitosti (tyto náležitosti jsou uvedeny v §161, §162 a §171 občanského soudního řádu).

¹⁹ SCHELLEOVÁ, Ilona a kolektiv. Exekuce. Ostrava: KEY Publishing, 2008. 17 s. ISBN 978-80-87255-12-4.

Exekuční titul je možné vystavit na vše co patří do majetkové podstaty. Vzor exekučního titulu (příkazu na srážky ze mzdy) je uveden v příloze D. Plnění povinností podle IZ ze strany zaměstnavatele a zaměstnance

Zaměstnavatel je povinen bez zbytečných odkladů poskytnout součinnost se všemi dotčenými orgány činnými v rámci exekučního a insolvenčního řízení.

V praxi to znamená, že musí být na každý dotaz exekutora či insolvenčního správce odpovězeno ihned, pokud není pevně stanoven termín. Stát zavedl za účelem rychlejší a levnější komunikace mezi veřejnými orgány státní správy, právníckými osobami a fyzickými osobami podnikateli datové schránky. Smysl komunikace přes datové schránky zrychlit komunikaci a tím snížit náklady na poštovné.

Zaměstnavatelé využívají datové schránky k urychlení komunikace spojené s provozem podniku. Bohužel stále častěji jsou datové schránky zaplněny písemnostmi soudních rozhodnutí, usnesení a exekučními příkazy na zaměstnance (dlužníky) než dokumenty souvisejícími s výrobou a provozem podniku.

Všechny doručené písemnosti vztahující se k zaměstnanci/ dlužníkovi musí být zpracovány jako doručená pošta podniku a přiděleny pověřenému zaměstnanci (většinou se jedná o mzdovou účetní) k vyřízení. Následně je nutné na každou výzvu o součinnost písemně odpovědět. Přičemž některé dokumenty obsahují soudní přílohy, v nichž je nutné vyplnit i několik let zpětně detailní informace o příjmech zaměstnance/ dlužníka – příplatky, prémie, osobní hodnocení, náhrady včetně srážek. V takovém případě trvá účetní zpracování jedné písemnosti i několik hodin.

Při vyšší fluktuaci zaměstnanců, která je ve středně velkých podnicích častá, není neobvyklým jevem, že téměř třetinu pracovní doby účetní tvoří vyřizování písemností nesouvisejících s podstatným chodem podniku. Mezi písemnosti nesouvisejícími s podstatným chodem podniku patří především opakované výzvy k součinnosti na již nezaměstnané zaměstnance, ale i na zaměstnance, který zemřel. Zaměstnavatel je nucen odpovídat i na tyto dotazy.

V současné moderní době, kdy dochází digitalizaci dat a jejich následnému propojení mezi veřejnou správou, orgány veřejné moci, ale i podnikateli je takový stav k zamyšlení. Bylo by vhodné, kdyby soudní vykonavatel (exekutor, popřípadě insolvenční správce) kontroloval dostupné databáze před odesláním výzvy zaměstnavateli, to vše za účelem ověření, kde je dotyčný dlužník přihlášen (popř. zaměstnán). Pokud by byla data v databázi pravidelně aktualizována, nedocházelo by k vystavování a odesílání zbytečných výzev zaměstnavatelům.

Výše srážek podléhající zpeněžení majetkové podstaty je vypočtena z příjmu dlužníka ke dni vydání soudního rozhodnutí. Po provedené vypočtené srážce ze mzdy jsou finanční prostředky odeslány na účet insolvenčního správce. Srážky musí být provedeny v měsíci ode dne doručení rozhodnutí o zahájení insolvenčního řízení. V případě schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře, se vypočtená srážky ve stejném rozsahu odesílá po dobu 5 let insolvenčnímu správci.

U exekučních příkazů či nařízení musí zaměstnavatel provést výpočet výše srážky ze mzdy stejným způsobem jako u insolvence. Srážky ze mzdy jsou prováděny ode dne doručení nařízení o provádění srážek. Oproti insolvenčnímu řízení jsou exekuční srážky deponovány na účet k tomu určený. Teprve po doručení nabytí právní moci, podnik potažmo účetní musí bez zbytečného odkladu deponované finanční prostředky přeposlat na předepsaný účet exekutorem. I tento krok znamená pro podnik finanční náklady, které spočívají především v nákladech na vedení deponovaného účtu, platbách za každou provedenou transakci a opět mzdové náklady za vykonanou práci účetní. Vyčíslení přesných nákladů zaměstnavatele bude ve třetí části práce.

Dosud byly zmíněny povinnosti zaměstnavatele, ale i zaměstnanec není bez povinností. Zaměstnanec má povinnost nahlásit zaměstnavateli podání insolvenčního návrhu na svou osobu, a to z důvodu nevyplácení finančních benefitů zaměstnavatelem předem (například půjčka od zaměstnavatele, záloha na mzdu). Mezi standární chování zaměstnanců dlužníků patří, účelové zrušení osobních bankovních účtů. Poté požadují po zaměstnavateli vyplácet mzdu v hotovosti. Domnívají se, že se tímto vyhnout zabavení finančních prostředků naspořených na bankovním účtu exekutorem či insolvenčním správcem. Tím se dopouští protiprávního jednání.

1.13 Přehled vývoje počtu insolvenčních návrhů a schválených oddlužení

Průběh vývoje počtu insolvenčních návrhů je podrobně sledován různými statistickými institucemi od roku 2008. V tomto roce, přesně 1. 1. 2008 vešel současný zákon č. 182/2006 Sb. v účinnost.

Vývoj počtu insolvenčních návrhů by měl být přímo souvislý s vývojem ekonomiky v ČR. Pokud je ekonomika ve fázi hospodářského cyklu recese, mělo by to mít za následek snižování výroby, provozních nákladů podniků, propouštění zaměstnanců, zvyšování nezaměstnanosti a nižší kupní sílu. Po recesi přichází hospodářský cyklus do nejhorší ekonomické fáze - sedla (dna), v této fázi by měla být vysoká nezaměstnanost, nízká kupní síla a minimální spíše nulové investice. Většina domácností (samozřejmě i podniků) je nucena řešit neschopnost splácet své závazky z předchozích let a náklady na domácnost. V této fázi začínají někteří hradit své závazky formou dalšího zadlužení. Naopak ve fázi oživení ekonomiky, by mělo docházet k rozvoji v oblasti nových podnikatelských záměrů, zvýšení poptávky po výrobcích, zvyšování objemu výroby, s tím souvisí rozšiřování podniků, investice a přijímání nových zaměstnanců. Růst ekonomiky umožňuje zvyšování mezd, což má za následek vyšší kupní sílu. V této fázi by měl počet exekucí a insolvenčních řízení klesat. Nejvíce se daří české ekonomice od roku 2014 dosud.

Tabulka 1: Vývoj insolvenčních návrhů v letech 2008 - 2016

ROK	Insolvenční návrhy celkem - celá ČR
2008	5354
2009	9492
2010	16118
2011	24353
2012	32228
2013	36909
2014	35140
2015	32353
2016	29505

Zdroj: Insolvenční rejstřík, Creditreform

Z tabulky 1 vyplývá, že od roku 2014 počet žádostí o oddlužení klesá, za rok 2016 je počet insolvenčních návrhů nižší než v roce 2012.

Z hlediska oddlužení jsou důležité informace o počtu insolvenčních návrhů fyzických osob nepodnikatelů. Získané informace později použijeme pro srovnání s daty zvoleného podniku. Bude nás zajímat, zdali v posledních 3 letech bude vývoj v počtu podaných insolvenčních návrhů a schválených oddlužení stejný s vývojem počtu zadlužených zaměstnanců podniku.

Tabulka 2: Insolvenční návrhy v ČR v letech 2014 - 2016

měsíc	2014			2015			2016		
	celkem	firmy	fyzic.osoby vč. nepodnikajících živnostníků	celkem	firmy	fyzic.osoby vč. nepodnikajících živnostníků	celkem	firmy	fyzic.osoby vč. nepodnikajících živnostníků
1	2486	259	2227	2353	264	2095	2119	219	1900
2	3004	292	2712	2831	261	2570	2707	225	2482
3	3329	340	2989	3282	332	2950	2680	226	2454
4	3311	346	2965	2918	280	2644	2706	208	2498
5	2804	291	2513	2679	244	2435	2827	225	2602
6	2898	290	2608	3025	272	2753	2575	193	2382
7	3110	335	2775	2606	250	2356	2114	169	1945
8	2618	248	2370	2234	218	2016	2431	199	2232
9	2885	285	2600	2445	190	2255	2314	214	2100
10	2998	284	2714	2741	250	2491	2259	184	2075
11	2768	282	2486	2599	208	2391	2463	198	2265
12	2929	311	2618	2640	235	2405	2310	178	2132
celkem	35140	3563	31577	32353	3004	29361	29505	2438	27067

Zdroj: Creditreform s.r.o., vlastní zpracování.

V tabulce 2 jsou uvedena data za všechny typy subjektů, z nichž je zřejmé na první pohled, že se insolvence dotýká nejvíce fyzických osob nepodnikatelů, popřípadě nepodnikajících živnostníků. I přesto je možné určit, že počet insolvenčních návrhů má klesající tendenci. Pro dlužníky by bylo potřeba, aby ekonomická situace v ČR byla co nejdéle na vzestupu. Nemůžeme určitě předpokládat, že bychom získali díky dobré hospodářské situaci nulovou zadluženost. Jak bylo již zmíněno v úvodu, vzhledem ke stále vysokému počtu osob s nižší

finanční gramotností a nezodpovědnosti, zde zadluženost byla a bude. Bylo by optimální docílit maximálního snížení.

1.14 Výpočet srážek

Zaměstnavatel potřebuje nejprve provést výpočet nezabavitelné částky ze mzdy zaměstnance za účelem stanovení výše srážky. Srážka je následně odeslána na účet insolvenčního správce, případně exekutora. Výše nezabavitelných částek bývá upravena v Občanském soudním řádě. Stanovená minima na osobu jsou detailně rozepsána v tabulce Obr.1. Tento přehled obsahuje pro srovnání rok 2017 i rok 2016. Výpočet je proveden vždy z čistého příjmu dlužníka.

Rok	2016	2017
Životní minimum jedince	3410 Kč	3410 Kč
Náklady na bydlení	5858 Kč	5822 Kč
Základní nezabavitelná částka	9268 Kč	9232 Kč
2/3 ze základní nezabavitelné částky (dlužník)	6178,67 Kč	6 154,67
1/4 ze základní nezabavitelné částky na dlužníka (vyživovaná osoba)	1544,67 Kč	1538,67 Kč
Maximum 1/3 zbytku čisté mzdy	3089 Kč	3077 Kč

Obrázek 1: Výpočet nezabavitelných částek v roce 2016 - 2017
Zdroj: Kučerová Dagmar, www.podnikatel.cz

Pro názornost bude uveden příklad výpočtu výše insolvenční srážky:

Zaměstnanec (dlužník) matka samoživitelka 2 dětí má měsíční příjem 12000,- Kč.

Výpočet je následující:

1. Dlužník (matka)	6154,67 Kč
2. dítě	1538,67 Kč
3. dítě	1538,67 Kč

nezabavitelná částka Σ 9232,01 Kč – zaokrouhleno na 9232,- Kč

$12000 - 9232 = 2768,-$ Kč $2768 : 3 = 922,666 \rightarrow$ zaokrouhleno na 922,- Kč

Tato částka je rozdělena na třetiny, přičemž nedělitelný zbytek v tomto případě 2 Kč se připočítává k první třetině, která je ponechána dlužníkovi. Další 2/3 jsou odeslány na účet insolvenčního správce.

Dlužníkovi tedy každý měsíc bude sražena částka ve výši 1844,- Kč. V případě oddlužení splátkovým kalendářem je po dobu pěti let sražena částka 1844,- Kč. Celkem by dlužník zaplatil 110640,- Kč. V případě změny výše čisté mzdy je nutné výši srážky vždy přepočítat.

Nutné zmínit situaci zvýšení čistého příjmu dlužníka. Občanský soudní řád (§276-§281) upravuje výši zbytku po odečtení nezabavitelné částky. Pokud je zbytek vyšší nad 9232 Kč, má být výpočet proveden stejným způsobem.

Příklad:

čistý příjem dlužníka činí	20000,- Kč
nezabavitelné minimum činí	9232,- Kč
zbytek po odečtení nezabavitelného minima	10770,- Kč

$10770 - 9232 = 1538 \rightarrow 9232:3=3077,33 \times 2 = 6154,666 \rightarrow 1538+6155=7693,-$ Kč

Insolvenčnímu správci bude na účet odeslána částka 7693,- Kč.

2. Finanční dopady na podnik v rámci plnění povinností vyplývajících z insolvenčního zákona v ČR.

Finanční dopad na podnik v rámci plnění povinností vyplývajících z insolvenčního zákona v ČR byl analyzován na středně velkém podniku NOVUS Česko s.r.o. dále označován jako podnik A (Tab. 2). Pro možnost srovnání byla zvolena i malá společnost Mezinárodní centrum duchovní obnovy, dále označena jako podnik B (Tab. 3).

V rámci šetření byla požadována data takového rozsahu, aby bylo možné zjistit výši finančních prostředků vynaložených podnikem na činnosti, které nejsou jeho podnikatelským zájmem. Pro výzkum byly zvoleny hodnoty za tři po sobě jdoucí kalendářní roky, konkrétně roky 2014, 2015 a 2016. Ve zkoumaném období byla ekonomická situace v ČR ve fázi stálého růstu, téměř vrcholu, a tak je předpoklad klesající tendence počtu zadlužených fyzických osob nepodnikatelů tedy i domácností.

Zástupce podnikatelů – zaměstnavatelů na veřejnosti často slýcháme stěžovat si, jak je podnik zahlcen vyřizováním úkonů spojených s exekucními a insolvenčními řízeními svých kmenových zaměstnanců (dlužníků). Pro výzkum byla zvolena hladina ročních mzdových nákladů ve výši 5 %. Pokud budou výsledné náklady tvořit minimálně 5% celkových mzdových nákladů podniku je možné mluvit o neúměrném finančním dopadu na podnik. Pokud se budou výsledné náklady pohybovat v rozmezí od 2 – 5 %, bude to hodnoceno jako vysoké finanční náklady, výsledek v rozmezí od 1 – 2 % bude vypovídat o nízkých finančních dopadech a hladina pod 1 % bude znamenat zanedbatelné náklady.

Podnik A je dle definice EU střední velikosti s průměrným počtem zaměstnanců 264. Jedná se o podnik, jehož hlavní podnikatelská činnost je zaměřena na výrobu a obchod. Pro výpočet byla zjišťována data, která jsou skutečně vyčíslitelná. Detailní přehled hodnot je v tabulce 3.

V úvodu této části bylo zmíněno, že pro srovnání vývoje podnikových nákladů budou použita data ještě další společnosti. Pro srovnání byl zvolen podnik B, který má sídlo ve

stejně lokalitě, ale má desetkrát méně zaměstnanců a několikanásobně nižší obrat – viz získaná data uspořádaná v Tab. 2 a Tab. 3.

Zvolené podniky mají stejné geografického území, tudíž i stejné složení zaměstnanců v souvislosti s finanční gramotností. Rozdílný je i obor podnikání. Podnik A je výrobním podnikem a podnik B je zaměřen na oblast poskytování služeb v cestovním ruchu.

Tabulka 3: Přehled sledovaných hodnot Podnik A

Podnik A	2014	2015	2016
celkový počet zaměstnanců k 1.12.	265	262	265
celkové náklady firmy na zaměstnance	86 665 000	93 584 000	93 612 000
počet osob v insolventi	4	9	11
počet osob s exekucí	18	17	27
počet exekucí celkem	94	103	118
počet zaměstnanců, kteří vyřizují exekuce a insolvence	3 - 5	3 - 5	3 - 5
počet hodin strávených vyřizováním a výpočty	72	72	96
počet zpráv doručených do datové schránky v souvislosti s plněním součinnosti	240	240	300
počet zpráv odeslaných z datové schránky v souvislosti s plněním součinnosti	120	120	180
roční náklady na zaměstnance, kteří zpracovávají veškerou agendu	15 000	16 000	22 000
roční náklady podniku související s vyřizováním exekucí a insolventi (poštovné, telefony, kancelářské potřeby, ...)	3 000	3 200	4 400

Zdroj: NOVUS Česko s.r.o., vlastní zpracování.

Tabulka 4: Přehled sledovaných hodnot Podnik B

Podnik B	2014	2015	2016
celkový počet zaměstnanců k 1.12.	23	25	28
celkové náklady firmy na zaměstnance	4 281 450	5 084 681	4 778 638
počet osob v insolvenční	0	1	0
počet osob s exekucí	3	3	1
počet exekucí celkem	25	15	7
počet zaměstnanců, kteří vyřizují exekuce a insolvenční	1	1	1
počet hodin strávených vyřizováním a výpočty/měsíc	52	42	32
počet zpráv doručených do datové schránky v souvislosti s plněním součinnosti	74	60	42
počet zpráv odeslaných z datové schránky v souvislosti s plněním součinnosti	120	120	180
roční náklady na zaměstnance, kteří zpracovávají veškerou agendu	49 920	40 320	30 720
roční náklady podniku související s vyřizováním exekucí a insolvenční (poštovné, telefony, kancelářské potřeby, ...)	809	1 005	370

Zdroj: Mezinárodní centrum duchovní obnovy, vlastní zpracování.

Do nákladů zaměstnavatelů bylo nutné zahrnout všechny náklady podniku na vyřizování administrativních úkonů spojených s exekučními a insolvenčními řízeními zadlužených zaměstnanců (mzdové náklady na pověřeného zaměstnance, náklady na tisk dokumentů a korespondence, kancelářské potřeby, telefonní hovory, poštovné atd.).

Tabulka 5: Vyčíslení poměru nákladů Podnik A

Podnik A	2014	2015	2016
náklady na vyřizování	18 000	19 200	26 400
roční mzdové náklady	86 665 000	93 584 000	93 612 000
podíl v %	0,02077	0,020516	0,0282

Zdroj: NOVUS Česko s.r.o., vlastní zpracování

Podniku A od roku 2014 stoupají každý rok náklady na vyřizování úkonů spojených s plněním součinnosti se zadlužeností svých zaměstnanců a také stoupají celkové roční mzdové náklady. Počet zaměstnanců v insolvenční se v roce 2015 oproti roku 2014 zvýšil o 125 % a v roce 2016 se počet zvýšil oproti roku 2015 o téměř 22,2 %. Počet osob s exekucí v podniku A v roce 2015 oproti roku 2014 o jednu osobu poklesl, ale počet exekučních příkazů i přesto stoupl o 8,7 %. V roce 2016 oproti roku 2015 počet osob v exekuci stoupl o 37 % a počet celkový počet exekučních nařízeních během stejného období stoupl o 12,7 %.

V podniku A stoupají nejenom náklady na administrativu spojenou s insolvenčním a exekučním řízením, ale také počet zadlužených zaměstnanců.

Náklady na poskytnutí součinnosti ve sledovaném období tvoří zhruba 0,02 % z celkových mzdových nákladů podniku A.

Tabulka 6: Vyčíslení poměru nákladů Podnik B

Podnik B	2014	2015	2016
náklady na vyřizování	50 729	41 325	31 090
roční mzdové náklady	4 281 450	5 084 681	4 778 638
podíl v %	1,184856	0,812735	0,6506

Zdroj: Mezinárodní centrum duchovní obnovy, vlastní zpracování.

Podniku B od roku 2014 klesají každý rok náklady na vyřizování úkonů spojených s plněním součinnosti se zadlužeností svých zaměstnanců, přičemž celkové roční mzdové náklady v roce 2016 mírně poklesly. Počet zaměstnanců v insolvenční se v letech 2014 až 2016 udržel na stejném počtu 1. Počet osob s exekucí v podniku B v roce 2015 oproti roku 2014 zůstal nezměněn, ale počet exekučních příkazů klesl o 40 %. V roce 2016 oproti roku 2015 počet osob v exekuci klesl o 66,6 % a počet celkový počet exekučních nařízení během stejného období klesl o 114 %.

V podniku B ve sledovaném období klesly nejenom náklady, ale počet zadlužených zaměstnanců.

Náklady na poskytnutí součinnosti ve sledovaném období každý rok klesají, v roce 2016 tvoří zhruba 0,65 % z celkových mzdových nákladů podniku B.

3. Závěr

Cílem práce bylo vysvětlit základní odborné pojmy v oblasti insolvenčního zákona v souvislosti s úpadkem fyzické osoby nepodnikatele. Vysvětlit okrajově i průběh insolvenčního návrhu, který byl doplněn o příklady z praxe.

Praktická část byla zaměřena na podnik a zaměstnance. Podnik z pohledu zaměstnavatele, který zaměstnává fyzické osoby (zaměstnance), kteří se příliš zadlužili.

Nebýt dlužníků, nepotřebovali bychom insolvenční zákon. Převážná většina dlužníků se dostane do neschopnosti splácet dlouhodobou nemocí nebo ztrátou zaměstnaní. Existuje i dost osob, kteří nedokáží zvážit své možnosti splácet úvěry, protože si nejsou schopni přesně spočítat svou výši příjmů a výdajů. Na tyto osoby je v důsledku nesplácení závazků nařízena exekuce nejenom na majetek, ale i na mzdu. Je vždy důležité situaci s neschopností splácet své závazky neignorovat, ale ihned řešit. V první řadě je vždy nutné kontaktovat věřitele a požádat ho například o splátkový kalendář. Je to první záchrana před možným úpadkem. Když se dlužník dostane do stavu předlužení, je vhodné zvážit návrh na insolvenční návrh, pokud tak již neučinil některý z věřitelů.

Lidé si půjčovali vždy, a zadluženost s neschopností splácet své závazky je v naší společnosti také od pradávna. Mělo by být v zájmu moderní společnosti zvýšit již od školního věku informovanost a zavést výuku finanční gramotnosti. Tím bychom mohli zmírnit současnou situaci v oblasti zadluženosti fyzických osob nepodnikatelů.

Vyčíslení finančních dopadů na podnik spojených s exekucemi a insolvenčními návrhy na zaměstnance bylo zvoleno i z dalšího důvodu.

Několik let jsem řídila menší společnost, která zaměstnávala mimo jiné i zaměstnance s exekucemi a v insolvenční. Na pracovních poradách jsem často slyšela, jak mnoho vyřizování administrativy spojené s plněním součinnosti a výpočtem srážek zadlužených zaměstnanců zatěžuje účtárnu. Proto jsem se rozhodla zaměřit se na finanční dopady s tím spojené.

Při zpracování dat podniků bylo zajímavé sledovat vývoj nákladů za poslední tři roky, protože toto období je z hlediska vývoje ekonomiky hodnoceno jako velmi pozitivní. V tomto sledovaném období docházelo ke zvýšení produkce výroby, snížení nezaměstnanosti a zvýšení průměrné mzdy. Předpokládá se, že na základě těchto pozitivních faktorů nastane pokles počtu zadlužených zaměstnanců, osob v insolvenčním řízení a tím dojde ke snížení nákladů podniku spojených s vyřizováním zákonných povinností zaměstnanců v exekuci a v insolvenci.

Statistická data o vývoji počtu podaných i schválených insolvenčních návrhů za období 2014 – 2016 tento klesající trend potvrzují (viz kapitola 2.1).

U podniku A, který byl hlavním předmětem zkoumání tento jev nebyl potvrzen. Naopak. Podnik A na svých datech prokázal, že od roku 2014 zadluženost zaměstnanců podniku stále stoupá. S tím jsou spojeny i náklady.

Je nutné uvést, že podnik má sídlo v lokalitě, kde dlouho byla vysoká nezaměstnanost a nízká finanční gramotnost sociálně slabých obyvatel. Stále stoupající trend počtu exekucí a insolvenčních návrhů ve zmíněném podniku je možné vysvětlit také setrvačností nakumulovaných nesplacených závazků z předchozích let.

Druhý podnik B, který byl zvolen vzhledem ke své velikosti jenom pro porovnání s podnikem A, klesající trend potvrdil. Za sledované období vykázal pokles počtu exekucí i finančních nákladů podniku na administrativu spojenou s vyřizováním agendy zadlužených zaměstnanců.

Při zpracování dat podniků bylo ve výsledku zjištěno (viz kapitola 3), že finanční dopad na podnik A není vyšší než 0,028 % z celkových mzdových nákladů a podnik B nepřesáhne 0,65 % celkových mzdových nákladů. Mzdové náklady byly zvoleny proto, že většinu nákladů tvoří vykonaná práce (vyplnění formulářů, výpočty, ...). Je tedy zřejmé, že finanční dopad na podnik spojený se zadlužením zaměstnanců je zanedbatelný.

Považuji za nutné vysvětlit důležité aspekty, proč jsou zaměstnavatelé rozhořčeni nad povinnostmi vyplývajícími ze zákona v souvislosti se správou insolvenčních a exekučních

řízení zadlužených zaměstnanců. V ČR se naši zákonodárci velmi často novelizují, popřípadě vydávají nové zákony a nařízení. Zaměstnavatelé jsou nuceni v důsledku změn pravidelně školit zaměstnance, aby tak předcházel pochybení. Při porušení zákona nebo nařízení, byť neúmyslnému, hrozí podniku finanční pokuta. Podnik místo, aby věnoval veškerou energii rozvoji výroby, je nucen zatěžovat se byrokracií a řešením restů nezodpovědných zaměstnanců.

Každý, kdo zaměstnával někdy zaměstnance zatížené exekucemi nebo v insolventi, si položil někdy otázku:

Z jakého důvodu jsou přeneseny povinnosti z nezodpovědného chování dlužníka na zaměstnavatele? Povinnost platit své závazky a náklady s tím spojené by měl mít vždy dlužník. Tady shledávám nedostatky.

Velmi pozitivní shledávám vývoj počtu podání insolvenčních návrhů, kde od roku 2014 do roku konce roku 2016 v rámci celé ČR došlo k poklesu žádostí o 14,28 %. Další počín, který je nutné hodnotit pozitivně, je propojení registru smluv a bankovních institucí. Věřím, že to zásadně pomůže snížit počet poskytnutých nových úvěrů fyzickým osobám, které již nemají dostatečný příjem na další zadlužení.

Soupis bibliografických citací

BĚLOHLÁVEK, Alexander J. *Evropské a mezinárodní insolvenční právo*. Praha: C.H.Beck, 2008. ISBN 978-80-7179-591-9.

BICHLMEIER, Wilhelm, Andrej Wroblewski. *Das Insolvenzhandbuch für die Praxis*. Frankfurt am Main: Bund-Verlag, 2015, EAN: 9783766364418.

BUSINESSINFO. *Exekuční návrh*. [online]. 2017 [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/vzor-exekucni-navrh-83623.html>

KOZÁK, Jan, Alexander DADAM, Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související. Komentář*. 3. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2016. ISBN 978-80-7552-135-4.

KRAJSKÝ SOUD V ÚSTÍ NAD LABEM. *Usnesení Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci KSLB 76 INS 14080/2011*. 2011-2013. Spis poskytnutý dlužníkem.

KUČERA & Associates Advokátní Kancelář. *Novela insolvenčního zákona*. [online]. 2016 [cit. 2017-11-02]. Dostupné z: <http://www.kuceralegal.cz/blog/2016/06/27/novela-insolvenčního-zákona/>

LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: KEY Publishing, 2009. ISBN 978-80-7418-031-6.

MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele*. Praha: LINDE, 2009. ISBN 978-80-7201-780-5.

SCHELLEOVÁ, Ilona a kolektiv. *Exekuce*. Ostrava: KEY Publishing, 2008. ISBN 978-80-87255-12-4.

STOPDLUHUM.CZ. *Absurdní novela insolvenčního zákona*. [online]. 2015 [cit. 2017-10-24]. Dostupné z: <http://www.stopdluhum.cz/absurdni-novela-insolvencniho-zakona-2015/>

Bibliografie

BUSINESSINFO. *Insolvence – úpadek a jeho řešení*. [online]. 2017 [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/insolvence-upadek-a-zpusoby-jeho-reseni-ppbi-51182.html#>

CREDITREFORM.CZ. *Vývoj insolvenčí v České republice v roce 2015*. [online]. 2016 [cit. 2017-05-04]. Dostupné z: https://www.creditreform.cz/fileadmin/user_upload/CR-International/local_documents/cz/Presseartikel/Vyvoj_insolvenci_v_Ceske_republice_v_roce_2015.pdf

EPRAVO.CZ. *Novinky evropského insolvenčního práva*. 2016 [cit. 2016-01-05]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/novinky-evropskeho-insolvencniho-prava-99667.html>

HAUZAROVÁ, Bc. Michaela. *Exekuční srážky ze mzdy v příkladech*. [online]. 2017 [cit. 2017-05-03]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/mzdy-a-prace/exekucni-srazky-ze-mzdy-v-prikladech/>

INSOLVENČNÍ ZÁKON. *Návrh na oddlužení*. [online]. 2017 [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: http://insolvencni-zakon.justice.cz/forms/navrh_povoleni_oddluzeni.pdf

KALKULACKA.ORG. *Kalkulačka insolvence 2017 – kolik mi zůstane, a co je nového?* [online]. 2017 [cit. 2017-10-17]. Dostupné z: <http://kalkulacka.org/kalkulacka-insolvence-2017-kolik-mi-zustane-a-co-je-noveho/>

KUČEROVÁ, Dagmar. *Exekuční a jiné srážky se od roku 2017 mění. Exekutoři zajásají*. [online]. 2017 [cit. 2017-01-04]. Dostupné z: <https://www.podnikatel.cz/clanky/exekucni-a-jine-srazky-se-od-roku-2017-meni/>

PRÁVNÍ odbor Krajského úřadu Liberec. *Vzor exekučního příkazu na srážky ze mzdy/z jiných příjmů*. [online]. 2017 [cit. 2017-12-04]. Dostupné z: <https://pravni-odbor.kraj-lbc.cz/Methodika-k-vykonu-spravy-mistnich-poplatku/vzory-rozhodnuti-a-zadosti>

ZBLOG.CZ. *Vzorový insolvenční návrh ke stažení*. [online]. 2013 [cit. 2017-12-04].
Dostupné z: <https://www.zblog.cz/vzorovy-insolvencni-navrh-ke-stazeni/>

Seznam příloh

<u>Příloha A</u>	Exekuční návrh.....	45
<u>Příloha B</u>	Návrh na povolení oddlužení í oddlužení.....	46
<u>Příloha C</u>	Návrh věřitele na zahájení insolvenčního řízení.....	57
<u>Příloha D</u>	Vzor exekučního příkazu na srážky ze mzdy/ z jiných příjmů	59

Příloha A Exekuční návrh

Exekutorský úřad (dle volby oprávněného)
(jméno a příjmení soudního exekutora)

adresa

V Praze, dne (doplnit)

Oprávněný: (jméno, příjmení adresa, RČ, firma, sídlo, IČO)
Povinný: (jméno, příjmení adresa, RČ, firma, sídlo, IČO)

Exekuční návrh

Přílohy:

- *stejnopis (originál) či opis (úředně ověřená kopie) exekučního titulu s vyznačenou doložkou právní moci a vykonatelnosti*
I.
Na základě exekučního titulu – (doplnit) č.j. (doplnit) vydaného (doplnit) dne (doplnit), jenž nabyl právní moci dne (doplnit) a je vykonatelný dne (doplnit) (dále jen „*exekuční titul*“), byla povinnému uložena povinnost spočívající v zaplacení pohledávky ve výši (doplnit) Kč a jejího příslušenství oprávněnému.
Důkaz:
- *stejnopis (originál) či opis (úředně ověřená kopie) exekučního titulu s vyznačenou doložkou právní moci a vykonatelnosti*
II.
Povinný do dne podání tohoto návrhu dle předmětného vykonatelného exekučního titulu nesplnil ani část vymáhané povinnosti, a to přes i to, že byl k úhradě vyzván.
Důkaz:
- *výzva k plnění*
III.
Oprávněný navrhuje, aby soud pověřil vedením exekuce k vymození pohledávky a jejího příslušenství podle exekučního titulu soudního exekutora (doplnit), se sídlem (doplnit)
IV.
Oprávněný prohlašuje, že pro vymáhanou povinnost nebylo zahájeno jiné exekuční řízení podle zákona 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.
V.
Na základě shora uvedených skutečností oprávněný navrhuje, aby věcně a místně soud vydal toto:
pověření:

- I. Soud n a ř i z u j e podle vykonatelného rozhodnutí (doplnit) ze dne (doplnit), které nabylo právní moci dne (doplnit), k vymození pohledávky oprávněného v částce (doplnit) Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky (doplnit) od (doplnit) do zaplacení a nákladů řízení v částce (doplnit), nákladů právního zastoupení v exekučním řízení a nákladů exekuce, které budou určeny, exekucí na majetek povinného.
- II. Provedením exekuce v souladu se zákonem č. 120/2001 Sb., exekuční řád, soud pověřuje (doplnit) soudního exekutora Exekutorského úřadu (doplnit).

navrhovatel (oprávněný)

Příloha B Návrh na povolení oddlužení

NÁVRH NA POVOLENÍ ODDLUŽENÍ

Soud:		Sp. zn.: ⁱ	
-------	--	-----------------------	--

DLUŽNÍK

01 Typ: Fyzická osoba

Státní příslušnost:ⁱⁱ

Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Dat. narození: ⁱⁱⁱ		Rodné číslo:	
Trvalé bydliště	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:		Osobní stav:	

02 Typ: Právnícká osoba

Právní řád založení:ⁱⁱ

Právnícká osoba	Název/obch. firma:			
	IČ:		Jiné registr. č.:	
sidlo	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

03 Korespondenční adresa:^{iv}

Korespondenční adresa	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

Elektronická adresa:

Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

OSOBY OPRAVNĚNÉ JEDNAT ZA DLUŽNÍKA

04 Fyzická osoba	Příjmení:		Jméno:	
	Titul před jm.:		Titul za jm.:	
	Bydliště:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

05 Právnícká osoba	Název/obch. firma:			
	IČ.:		Jiné registr. č.:	
	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

06 NAVRHOVANÝ ZPŮSOB ODDLUŽENÍ

Zpeněžením majetkové podstaty

Plněním splátkového kalendáře

Dlužník nenavrhuje způsob oddlužení

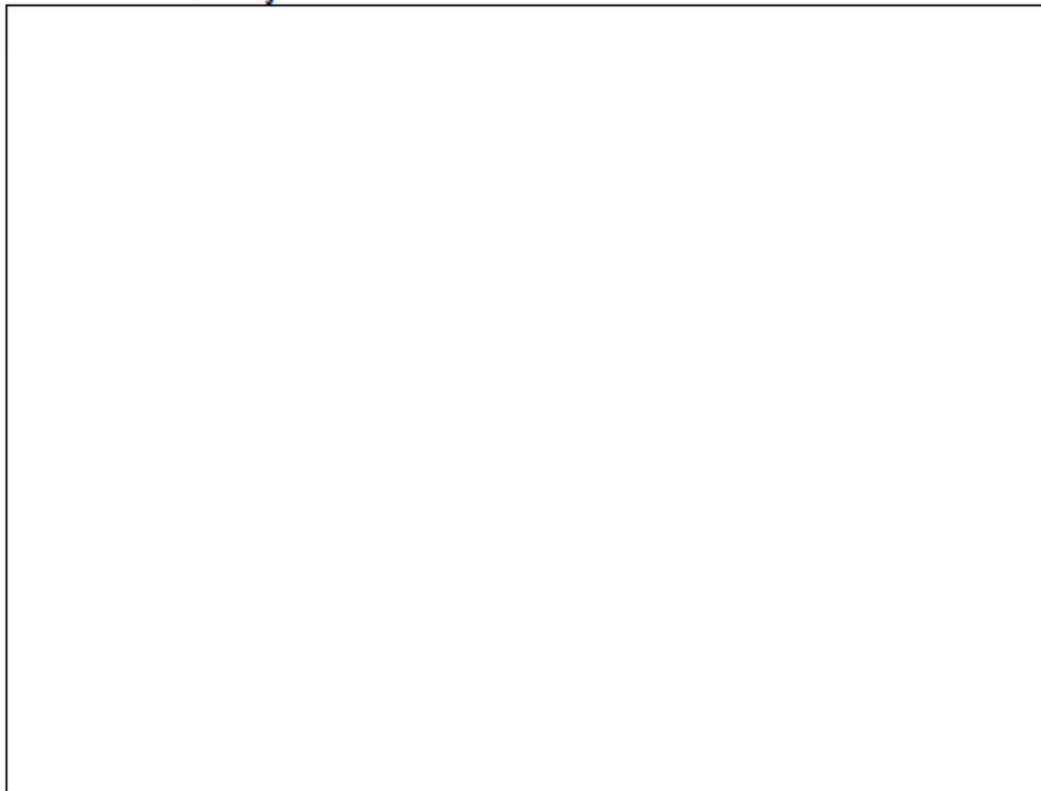
ⁱ vyplní se pouze tehdy, pokud byl návrh na povolení oddlužení podáván po insolvenčním návrhu

ⁱⁱ vyplní se pouze u zahraničních osob

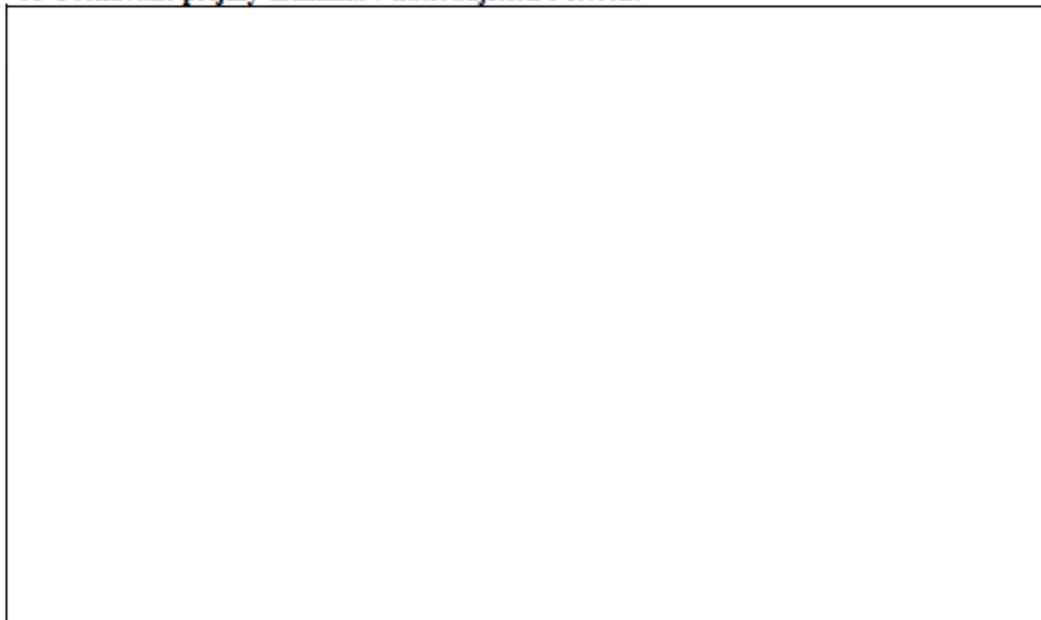
ⁱⁱⁱ datum narození se vyplní, pokud nebylo dlužníkovi přiděleno rodné číslo

^{iv} vyplňte pokud se liší od sídla či trvalého bydliště

07 Podrobný popis okolností, z nichž lze usuzovat na výši hodnoty plnění, které při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé dlužníka:

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for providing a detailed description of circumstances related to the debt settlement.

08 Očekávané příjmy dlužníka v následujících 5 letech:

A large, empty rectangular box with a thin black border, intended for listing the expected income of the debtor over the next five years.

09 Údaje o všech dlužnickových příjmech za poslední 3 roky:

--

10 Dřívější insolvenční či obdobná řízení řešící v posledních 5 letech úpadek:

dlužníka Ano Ne zákonného zástupce Ano Ne
statutárního orgánu Ano Ne člena kol. stat. orgánu Ano Ne

Sp.zn.: Způsob skončení: Datum skončení:

Soud:

Sp.zn.: Způsob skončení: Datum skončení:

Soud:

11 Údaje o nezaházených pravomocných odsouzeních pro trestný čin majetkové nebo hospodářské povahy:

	Sp. zn.:	Soud:
dlužníka		
zákonného zástupce dlužníka		
člena statutárního orgánu dlužníka		
člena kolektivního statutárního orgánu dlužníka		

POPIS VŠECH ZÁVAZKŮ DLUŽNÍKA

14 Závazky, ze kterých nevyplývá právo na uspokojení ze zajištění - nevykonatelné

č.	Popis závazku	Věřitel	Výše závazku (v Kč)

15 Závazky, ze kterých vyplývá právo na uspokojení ze zajištění - nevykonatelné

č.	Popis závazku	Věřitel	Výše závazku (v Kč)

16 Závazky, ze kterých nevyplývá právo na uspokojení ze zajištění - vykonatelné

č.	Popis závazku	Označení rozhodnutí	Věřitel	Výše závazku (v Kč)

17 Závazky, ze kterých vyplývá právo na uspokojení ze zajištění - vykonatelné

č.	Popis závazku	Označení rozhodnutí	Věřitel	Výše závazku (v Kč)

18 Zákon vyžaduje souhlas manžela(-ky); to neplatí, jestliže oddlužením nemůže být dotčen majetek z nevypořádaného společného jmění manželů, rozsah vyživovacích povinností dlužníka vůči jeho manželu a nezaopatřeným dětem nebo rozsah vyživovacích povinností dlužníkovy manžela

Souhlasím s povolením oddlužení

Manžel(-ka)	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Bydliště:		PSČ:	
	Ulice:		Č. p.:	

Podpis:

Potvrzení úředního ověření podpisu:

19 Ručitel za splnění oddlužení

Ano Ne

Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Dat.narození: ^{III}		Rodné číslo:	
Údaj o podnik. ^V	IČ:		Jiné registr.č.:	
Trvalé bydliště	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č.p.:	
	Stát:			

Právnícká osoba	Název/obch.firma:		Jiné registr.č.:	
	IČ:			
Sídlo	Obec:		PSČ:	
	Ulice:		Č.p.:	
	Stát:			

Rozsah ručení:	
----------------	--

Podpis:

Potvrzení úředního ověření podpisu:

^V Vyplňte pouze tehdy jedná-li se o fyzickou osobu podnikatele

20 Spoludlužník za splnění oddlužení Ano Ne

Osobní údaje	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Dat.narození: ^{III}		Rodné číslo:	
Údaj o podnik. ^V	IČ:		Jiné registr.č.:	
Trvalé bydliště	Obec:		PSC:	
	Ulice:		Č.p.:	
	Stát:			

Právnícká osoba	Název/obch.firma:			
	IČ:		Jiné registr.č.:	
Sídlo	Obec:		PSC:	
	Ulice:		Č.p.:	
	Stát:			

Rozsah závazku:	
-----------------	--

Podpis:

--

Potvrzení úředního ověření podpisu:

--

21

Návrh na povolení oddlužení je podáván zároveň jako insolvenční návrh

Z důvodu zde uvedených navrhuji, aby soud rozhodl o

úpadku hrozícím úpadku

dlužníka a zároveň rozhodl o povolení oddlužení.

Popis rozhodujících skutečností osvědčujících úpadek/hrozící úpadek:

22

Návrh na povolení oddlužení je podáván po podání insolvenčního návrhu věřitele

Z důvodu zde uvedených navrhuji, aby soud rozhodl o úpadku dlužníka a zároveň rozhodl o povolení oddlužení.

Dlužník prohlašuje, že není podnikatelem a že údaje v návrhu na povolení oddlužení a v jeho přílohách jsou pravdivé.

SEZNAM PŘÍLOH:

Povinné přílohy:

1. Seznam majetku, v němž se označí jednotlivě veškerý dlužníkuv majetek, který je předmětem zajišťovacích práv sloužících k uspokojení věřitelů, a veškerý jeho ostatní majetek; majetek, který je předmětem zajišťovacích práv sloužících k uspokojení věřitelů se uvádí zvlášť.
2. Seznam závazků, v němž se označí jednotlivě veškeré závazky dlužníka vůči věřitelům, kteří mají právo na uspokojení ze zajištění a veškeré jeho ostatní závazky. Pokud je některý ze závazků vykonatelný, vyznačí se tato skutečnost v seznamu závazků a přiloží se příslušné rozhodnutí či notářský nebo exekutorský zápis. U každého závazku vůči věřiteli, který má právo na uspokojení ze zajištění, se označí odkazem na příslušnou položku seznamu majetku, popř. odkazem na údaj o očekávaných příjmech, majetek sloužící k zajištění příslušné pohledávky.
3. Listiny dokládající dlužníkovy příjmy za poslední 3 roky (např. kopie potvrzení o příjmech z pracovního poměru, kopie daňových přiznání, výpisy z bankovních účtů).
4. Výpis z rejstříku trestů dlužníka, jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektivního statutárního orgánu, ne starší než 3 měsíce, nebo obdobný doklad členského státu, v němž dlužník v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců.
5. Listiny, kterých se návrh na povolení oddlužení dovolává a listiny, které prokazují v návrhu na povolení oddlužení tvrzené skutečnosti

Dále:

1. Je-li návrh na povolení oddlužení podáván i jako insolvenční návrh a dlužník je zaměstnavatel - seznam svých zaměstnanců
2. Je-li dlužník právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obdobného registru.
3. Písemný souhlas nezajištěného věřitele, který se na tom s dlužníkem dohodl, s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30% jeho pohledávky. Zároveň musí být uvedeno, jaká bude nejnižší hodnota plnění, na kterém se s dlužníkem dohodl; podpis věřitele musí být úředně ověřen.
4. Podepisují-li návrh ručitelé či spoludlužníci - listiny, z nichž vyplývá spoludlužnictví nebo ručení těchto osob.
5. Je-li dlužník zastoupen na základě plné moci – plná moc.

24 V dne

Podpisem stvrzuje Dlužník Jiná osoba

25

Jméno		Příjmení:	
-------	--	-----------	--

26 Jiná osoba – fyzická osoba	Příjmení:		Jméno:	
	Titul za jm.:		Titul před jm.:	
	Bydliště:		PSC:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

27 Jiná osoba – právnická osoba	Název/obch.firma:			
	IČ.:		Jiné registr. č.:	
	Obec:		PSC:	
	Ulice:		Č. p.:	
	Stát:			

Podpis:

--

Potvrzení úředního ověření podpisu:

--

Je-li návrh na povolení oddlužení podáván zároveň jako insolvenční návrh, musí být podpis úředně ověřen nebo návrh musí být podán elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem.

V případě nedostatku místa použijte volný papír, který označte číslem pole a vložte jej k návrhu jako přílohu.

Příloha C Návrh věřitele na zahájení insolvenčního řízení

Krajský soud v město
Ulice č.p.
PSČ město

Dvojmo!

Navrhovatel (bývalý zaměstnanec):

Jméno a příjmení, nar. datum narození, bydlištěm ulice č.p., PSČ město

Dlužník (bývalý zaměstnavatel):

Název bývalého zaměstnavatele

se sídlem ulice č.p., PSČ město

IČ: Identifikační číslo

zapsaná v obchodním rejstříku, vedeném Krajským soudem v město, oddíl písmeno, vložka číslo

Příloha: Výpis z obchodního rejstříku dlužníka
další přílohy dle textu

Návrh věřitele na zahájení insolvenčního řízení

I.

Navrhovatel jméno a příjmení byl u výše uvedeného dlužníka zaměstnán v pracovním poměru a vykonával práci na pozici název pracovní pozice dle pracovní smlouvy ode dne datum. Měsíční mzdu po ukončení zkušební doby měl sjednanou v částce hrubá mzda dle pracovní smlouvy,-Kč. Mzdu mu dlužník vždy poskytoval. Tuto povinnost však přestal dlužník plnit od měsíce název měsíc a rok, kdy mu za měsíce název měsíce a rok v následných termínech splatnosti nevyplatil mzdu vůbec.

Důkaz: Pracovní smlouva navrhovatele ze dne datum
Dodatek k pracovní smlouvě ze dne datum
Výplatní páska za měsíce název měsíce a rok

Dne datum došlo ze strany navrhovatele jméno a příjmení k okamžitému zrušení pracovního poměru v souladu s § 56 odst. 1) písm. b) zákoníku práce. Podle § 67 zákoníku práce přísluší zaměstnanci, který okamžitě zrušil pracovní poměr v souladu s § 56 odst. 1) písm. b) zákoníku práce právo na odstupné ve výši nejméně Xnásobku průměrného výdělku.

Důkaz: Okamžité zrušení pracovního poměru ze strany zaměstnance ze dne datum
Výplatní páska za měsíc a rok (vč. započítaného odstupného)
Potvrzení o zaměstnání

Výpočet dlužných mzdových nároků navrhovatele ke dni podání návrhu:

Čistá mzda za měsíc název měsíce a rok dle výplatní pásky
se splatností do dne datum:

Doposud uhrazeno dlužníkem:

Zbývá uhradit:

částka,-Kč

částka,-Kč

částka,-Kč

S ohledem na uvedené skutečnosti a částečné splacení dlužných mzdových nároků má

navrhovatel za dlužníkem pohledávku splatnou po dobu delší než 30 dnů ve výši **částka**, - Kč.

II.

Navrhovatel poukazuje na skutečnost, že jeho pohledávky splňují všechny podmínky stanovené § 3 odst. 1) insolvenčního zákona, tedy dlužník má více věřitelů a peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. Pokud jde o splnění poslední podmínky spočívající v neschopnosti plnit závazky, navrhovatel poukazuje na ustanovení § 3 odst. 2) insolvenčního zákona, podle kterého se má za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti. Od vzniku pohledávky navrhovatele již uplynula doba delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti a dlužník žádným způsobem neprokázal, jakým způsobem a zda vůbec je hodlá splatit. Nicméně ani výši pohledávky nepopřel. Navrhovatel poukazuje na dalšího věřitele, který přihlásil svou pohledávku s dobou delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti.

Důkaz:

věřitel **jméno a příjmení**, nar. **datum narození**, bydlištěm **ulice č.p.**, **PSČ město**

III.

Dlužník tedy eviduje splatné pohledávky za více věřitelů, kdy tyto peněžité závazky jsou více než třicet dní po splatnosti a není schopen je plnit, vykazuje tedy znaky úpadku v souladu s § 3 insolvenčního zákona.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem navrhuji, aby Krajský soud v **město** vydal dle § 136 a násl. insolvenčního zákona

rozhodnutí o úpadku,

kterým se zjišťuje úpadek dlužníka, společnosti **název společnosti**.

IV.

Navrhovatel závěrem sděluje soudu, že ke dni podání návrhu nedisponuje finančními prostředky, z nichž by mohl uhradit zálohu na náklady insolvenčního řízení.

V **město** dne

.....
jméno a příjmení

Příloha D Vzor exekučního příkazu na srážky ze mzdy/ z jiných příjmů

Vzor č. 1 - k § 178 odst. 1 a 5 písm a) daňového řádu

Vzor exekučního příkazu na srážky ze mzdy/ z jiných příjmů

Obecní (městský) úřad:

Odbor: (popř. bez označení odboru)

Vyřizuje:

Telefon:

Fax:

Číslo jednací:

Adresy příjemců rozhodnutí:

a) poddlužník – plátce mzdy/jiného příjmu

.....

b) dlužník.....

.....

E X E K U Č N Í P Ř Í K A Z na srážky ze mzdy/ z jiných příjmů

Obecní úřad v, jako správce místních poplatků podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), podle § 178 odst. 1 a odst. 5 písm. a) a § 187 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "daňový řád"), s použitím zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“),

I. nařizuje

**daňovou exekuci srážkami ze mzdy / z jiných příjmu podle § 299 o.s.ř.
dlužníka (jméno, příjmení rodné číslo, datum narození, bydliště)**

k vymožení nedoplatku na místním poplatku v částce Kč....., pro který je exekuce nařizována a také k vymožení příslušejícího zvýšení v částce Kč... a exekučních nákladů v částce Kč.....

II. příkazuje

poddlužníkovi, (jméno, příjmení, rodné číslo, datum narození, bydliště/název, IČ, sídlo),

aby od okamžiku, kdy mu bude doručen tento exekuční příkaz, po dobu trvání daňové exekuce prováděl ze mzdy dlužníka/z jiného příjmu dlužníka stanovené srážky a nevyplácel sražené částky dlužníkovi, a to až do výše nedoplatku, pro který je exekuce nařizována, včetně příslušejícího zvýšení dle § 11 odst. 3 zákona o místních poplatcích a exekučních nákladů dle § 183 odst. 1 daňového řádu. Rozsah srážek je ve smyslu § 177 odst. 1 daňového řádu stanoven § 277 a násl. o.s.ř.

Podle § 187 odst. 2 a § 177 odst. 1 daňového řádu, § 283 a § 291 o.s.ř. je poddlužník povinen částky sražené ze mzdy nebo z jiného příjmu dlužníka (§ 299 o.s.ř.) vyplácet shora uvedenému správci místního poplatku:

na účet obce č., který je vedený u pobočky banky
konstantní symbol variabilní symbol

a to jakmile jej shora uvedený správce daně vyrozumí, že tento exekuční příkaz nabyl právní moci.

Dlužník ztrácí dnem, kdy je poddlužníkovi doručen tento exekuční příkaz, právo na vyplacení té části mzdy nebo jiného příjmu dle § 299 o.s.ř., která odpovídá výši srážek (§ 177 odst. 1 daňového řádu, § 282 odst. 3 a § 299 o.s.ř.).

Dlužník nezaplatil ke dni shora uvedenému správci místního poplatku podle

1) vykonatelného výkazu nedoplatků
pod položkou: číslo jednací: sestaveného ke dni: částku ve výšiKč.

2) vykonatelného rozhodnutí

Pořadí Druh poplatku	rozhodnutí č.j./ustanovení zákona	vydaného dne	splatného dne splatnou částku (Kč)
1	§ 10b zákona 565/1990 Sb. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů		datum splatnosti. částka Kč
	Zvýšení k položce 1		částka Kč
2	§ 10b zákona 565/1990 Sb. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů		datum splatnosti částka Kč
	Zvýšení k položce 2		částka Kč

Částka vykázaných nedoplatků činí celkem Kč....., z toho částka nedoplatků na poplatek činí Kč.... a částka nedoplatků na příslušenství činí Kč....

Náklady za nařízení exekuce vyčíslené ke dni podepsání tohoto exekučního příkazu činí Kč.

Podle § 177 odst. 1 daňového řádu a § 279 odst. 2 písm. d) o.s.ř. jsou pohledávky dani a poplatků přednostními pohledávkami.

Dlužník je v prodlení, neuhradí-li splatnou daň nejpozději v den její splatnosti.

Podle § 183 odst. 1 daňového řádu vzniká dlužníkovi vydáním exekučního příkazu povinnost na nákladech za nařízení daňové exekuce 2 % z celkové částky nedoplatků a celkové částky zvýšení, pro které je daňová exekuce nařízena, nejméně však 500 Kč a nejvýše 500 000 Kč.

Exekuční náklady se vymáhají současně s nedoplatkem, pro který je exekuce nařízena (§ 182 odst. 4 a 6 daňového řádu).

Odůvodnění:

.....
.....
.....

Poučení:

Úřední osoby a osoby zúčastněné na správě daní jsou podle § 52 odst. 1 daňového řádu vázány povinností mlčenlivosti o tom, co se při správě daní dozvěděly o poměrech jiných osob. Za porušení povinnosti mlčenlivosti lze uložit pokutu podle § 246 daňového řádu až do výše 500 000 Kč.

Nesplní-li poddlužník povinnost stanovenou mu exekučním příkazem a zákonem řádně a včas, má shora uvedený správce daně nárok na její splnění z prostředků tohoto poddlužníka; tento nárok shora uvedený správce daně uplatní podáním žaloby k soudu (§ 186 odst. 3 daňového řádu).

Dlužník je povinen oznámit shora uvedenému správci daně vznik nároku na mzdu nebo jiný příjem (§ 299 o.s.ř.) u jiného poddlužníka i zánik nároku na mzdu nebo jiný příjem (§ 299 o.s.ř.) u dosavadního poddlužníka do 8 dnů ode dne, kdy nastaly tyto skutečnosti. Poddlužník je povinen do 8 dnů oznámit shora uvedenému správci daně, že:

- a) u něho nastoupil dlužník nově do práce,
- b) u něho přestal dlužník pracovat,
- c) dlužník nastoupil práci u jiného poddlužníka.

Za nesplnění těchto povinností může shora uvedený správce daně uložit dlužníkovi nebo poddlužníkovi pořádkovou pokutu do 50 000 Kč (§ 189 a § 177 odst. 1 daňového řádu a § 301 o.s.ř.).

Proti tomuto rozhodnutí nelze uplatnit opravné prostředky (§ 178 odst. 4 daňového řádu).

(Datum podpisu rozhodnutí)

podpis úřední osoby

s uvedením jména, příjmení a pracovního zařazení

Zdroj: Právní odbor Krajského úřadu Liberec (2017)